

ARANYOSVIDÉK.

Torda-Aranyosmegye közigazgatási, közmivelődsi, társadalmi heti lapja és a Torda-aranyosmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Megjelenik minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ: **Borbély György**.

Szerkesztő-bizottság:
NAGY OLIVÉR, dr. SZENTPÉTERY LAJOS,
NAGY ALBERT.

Szerkesztőség: Kazinczy-utca 7. sz.
Laptulajdonos K. WERESS SÁNDOR. — Lapkiadó HARMATH JOZSEF-czég.

Hirdetési díj árszabály szerint.

Kéziratok nem adatnak vissza.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.

A pénzküldemények pedig a lapkiadó céghez.

Toroczkó iparáról.

A kísérleti mindig csak az igazat szólani, az, ha továbbra is következetes akar maradni, nem tagadhatja el, hogy Toroczkót egy munkás és hazafias erényekben bővülő nép lakja, a mely soha sem volt hűtlen a multnak szent hagyományaihoz. E hagyományokhoz való ragaszkodásból lehet megmagyarázni a Toroczkót — e kies helyet — jelenleg lakó népnek egyes kiváló erényeit is: az ősi szokásaihoz, viseletéhez és nyelvéhez való szívós ragaszkodást. Az pedig bizony nem kis érdeme annak a szemernyi kis magyar népnek ott a havas torkolatánál, kiteve mindenfelől idegen légáramlatoknak. E szemernyi kis magyarságnak életrevalóságát s az idők viszontagságai által annyiszor kipróbált szívósságát fennen hirdeti az a tény, hogy a míg fordultak elő esetek, hogy egyes magyar községek nemzetiségükből egészen kivetkőzve, idegen istenek oltáránál kezdtek áldozni: addig Toroczkó mindig megtudta magát védeni az „idegen légáramlatok“ káros befolyásaitól. E hely (Toroczkó) mindig egyik biztos védbástya volt az idők viszontagságai elől, falai közé meghúzódott kis számu népe által képviselt magyarságnak. Hiszen, hogy csak egy példáját hoztam fel az említett „idegen légáramlat“ káros befolyásának: Magyar-Peterd községet — talán már nem is olyan régen — egészen magyarok lakták; volt templomjuk is, míg most már az egész község lakossága — egy kettő kivételével — oláh; a

magyar templom is elpörladt az „idő vaskós lábnyomától.“

A toroczkói népnek az ősi szent hagyományaihoz való szívós ragaszkodását bizonyítja a népviselet is, a melyen átváltoztatást körünk szelleme sem tudott még tenni. Ez a tény azonban nem bizonyítéka egyszersmind annak is, hogy Toroczkó népe felett egészen hatás nélkül suhanna el a kor szelleme, mert e népnek is a lelke és szive szintén fogékony jelenkorunk uralkodó eszméi, aspiratioi, vágyai és törekvései iránt; e népnek is a lelke és szive termékeny talajt képez azon nemes eszmék és magasztos ideák iránt, a melyeket a kor szelleme, mindenütt, a hol csak elvonul, elhinteni szokott, virulást hagyva hátra maga után a népek lelki világában. Toroczkó népe a „muszuj“ és a rókaprémés „kozsoók“ alatt is épp oly fogékony a kor uralkodó eszméi iránt és épp annyira érdeklődő figyelemmel kíséri a tudomány vivmányait, hasznot igyekezvén azokból meríteni a maga számára, mint a miként történik ez a civilizáció áramlatának inkább kitett műveltebb társadalmakban.

Az aztán nem a toroczkói népnek a hibája, ha anyagi ereje korlátoltságánál fogva, most már nem képes arra, hogy az általa üzött ipar (vasbányászat) terén a tudomány vivmányait gyorsan és sikeresen érvényesíteni tudja a gyakorlati életben is, ez által válván nálok is mind teljesebbé és tökéletesebbé az emberi szellem hatalma az anyagon.

A toroczkói népnek egykor virágzó vasbányászata volt; a bányászat sok

szegény toroczkói lakósnak nyújtott foglalkozást, biztosítván ezáltal azok létfontosságát. A „verők“ a toroczkói kies völgyben folytonos működésben voltak; ezen „verők“ zakatolása messze elhangzott, hirdette a toroczkói vasbányászat virágzó állapotát. S a mi földolag ebben: e vasbányászat által termelt anyag (a toroczkói vas) keresett cikke volt a kereskedelemnek; s a toroczkói bányáipar által termelt vas akkora forgalmat teremtett magának, hogy ezen iparnak művelése a vidéknek egyik áldása volt.

Ma már milyen más a helyzet! A romlás, a pusztulás nyomai a hajdan virágzó ipartelep helyén; a kóhokban a tűz már rég szinte egészen kialudva, a „verők“ most már hallgatásba merülve — elszomorító jelzői annak, hogy „ott hajdan szebb élet volt . . .“

Ha jelenleg ki is gyul nagyon ritkán a kóhokban a tűz, hogy a verőhez előkészítse a bánya által még most is bőven nyújtott jó vaskövet: ez a tűz hasonló ma már a szalmaláng-hoz, a mely azzal a tulajdonsággal bír, a mint tapasztaljuk ezt nem egyszer, ha valamely nemes és közczél előmozdításáról van a szó, hogy mihelyt támadott, el is lobban azonnal . . .

. . . S mi ölte meg a toroczkói vasbánya-ipart annyira, hogy a jelenleg szinte a feltámadás reménye nélkül vívódik az elmulással? nem egyéb, mint az, hogy a toroczkói vasbánya-iparnál nem lettek a tudomány vivmányai értékesítve, s e miatt — igen természetesen — nem szállhat sikeresen versenyre

AZ „ARANYOSVIDÉK“ TÁRCZÁJA

A házi nevelésről, Raymond asszony szeltemében.

— Váradt Lujza felolvasása a torda-aranyosmegyei tanítótestület közgyűlésén 1892. nov. 11-én. —

I.

Tisztelt közgyűlés! E felolvasásom tárgya és célja inkább a nagy közönség s főleg a szülők figyelmét igényli. Nem is tart igényt az eredetiségre, a mennyiben kizárólag a Párizsban megjelenő „Mode Illustrée“ egy érdekes cikksorozatának eszméivel foglalkozik. E cikkek szerzője Raymond asszony, a lap egyik főmunkatársa, egy valódi szellemes párizsi nő, ki azonban az ideális erkölcsi nevelésnek híve. Ez az asszony bámulatos éles látással, józan ítéllettel és sok szellemmel tárja olvasói elé korunk számtalan tévedéseit, hiúságait, melyeket a nagyvilági élet eme központjában bőven volt alkalma tapasztalni. A szellem és kedély üressége, felületessége és a csillogó külsőségek mögé rejtőző szivszegénység természetesen semmivel sem áll oly közeli kapcsolatban, mint a neveléssel s így R. asszonynak is világos célzata a nevelőkre, illetve a szülőkre hatni cikkeivel, melyek a szellemi és társadalmi élet ezerféle kérdéseit foglalják magokban.

E cikksorozatnak különösen a szorosan nevelési kérdésekkel foglalkozó része ragadta meg figyelmemet. Ezekből óhajtok itt-ott néhány érdekes és tanulságos észrevételt lehetőleg az irónó modorában elmondani, bár sajnálattal érzem, hogy annak könyedségét és nemzeti sajtáságánál fogva élénk derült szellemét visszaadni nem áll hatalmamban.

Lássuk tehát, mint vélekedik R. asszony, ez az okos és szellemes francia nő, korának s — tegyük hozzá — nemzetének nevelési viszonyairól.

Igen szomorú tévedés — mondja — mely napjainkban nagyon is el van terjedve, hogy a gyermek nevelését, jóra idomítását bár mely korban el lehet kezdeni, hogy azzal várni lehet, míg a gyermek saját értelmi tehetségének tudatára ébred, vagy mint közönségesen mondjuk a mig meg jó az esze. Addig hagyhatjuk őt szabadon saját kénye, ösztöne sőt szeszélye szerint cselekedni, mint valamely kedves állatot, melyet nem akarunk szigorú parancs szóval elvadítani, természet adta kedvességéből kiragadni. Az így felfogott nevelés mindig hiányos és helyrehozhatatlan marad. Mindaz, a mire intjük, oktatjuk a gyermeket azon korban, mely a fejlődés első korszakait túlhaladta; eredményében ép oly hiába való lesz, mint a kert, melyet a gyermek játékból rögtönöz magának néhány haszontalan galyat szurkálva a

földbe. Az életkor első idejében kell elültetni lelkében és értelmében azon szabályokat, azon törvényeket, melyekhez később érzéseit és tetteit alkalmaznia kell. Ezen első intések, oktatások aztán szokásokká rögződve az egész életre megtartják befolyásukat, s a hol ezek hiányzanak, bár tehetségben és tudományban bővelkedjék, a lélek, az elme, mégis a miveltlen földhöz lesz hasonló. Hogy aztán gondatlanság, kényelem-szeretet, a jellemzőlárdság hiánya vagy a szülők esztelen szeretete oka-e az első nevelés elhanyagolásának, ez teljesen közönyös az eredményre nézve. Raymond, asszony szerint az állatok is bizonyos rendszert követnek fiaik felnevelésében, melynek szabályait, példáit gyöngéd láb, vagy csőr-ütésekkel igyekeznek számukra felfoghatóvá tenni. Mig akárhány szülő kiváltja magát a kötelesség alól, hogy annak terhétől megszabaduljon. A legtöbben félnek a büntetéstől, mert az nekik is kellemetlenséget okoz. Ők imádják gyermekök egyeniségét, gyönyörködnek apró kedvteléseiben, pajkoskodásaiban s elvannak ragadtatva, ha oly eredeti ötlete támadt, a mi más elfogulatlan szemlélő előtt legalább is ipertinentia. Szóval önzően szeretik, elmerülve a pillanat élvezetében s nem törődve, azzal, hogy az első életkorban felvett szokásokha a szükséges vezetést, idomítást nélkülözik, mily károsak lehetnek gyermekök jövőjére.

az olyan hasonfajú iparokkal, a melyek a tudomány vívmányait sikeresen és gyorsan értékesíteni tudják. A concurrentia az ilyen — habár hasonminőségű — iparágak között, hasonlít aztán az olyan két utazóhoz, a kik közül az egyik, mivel jól táplált conditióban van: száz perczenttel jobban győzi az utat annál a társánál, a ki az éhség miatt csak vánszorogva tesz előre egy-egy lépést.

Toroczkó v a s b á n y á s z a t a igazán csak alig vánszorogva teszi meg évenként a még életfeladatát képező egy-két lépést, ezt is — azt hiszem — minden haszon nélkül.

Kérdésbe teheti valaki, a ki érdeklődéssel viseltetik a toroczkói nép jövő sorsa itánt (s ki lenne olyan fád, hogy érdeklődése hiányozzék): vajjon nem lenne-e útja és módja annak, hogy ezt az évenként lassu tempóval megtett „egy-két lépést“ egy kissé meggyorsítani lehetne, ezáltal a toroczkói vasbányászat fölvirágzását ujjolag munkálatba véve? Egy útja és módja lenne ennek: ha egyes idegen és gazdag töképenzések arra vállalkoznának, hogy a toroczkói dus vastartalommal bíró bányákat újra belterjesebb művelés alá vennék; de a mi csak arra számítunk, hogy ehez a műveléshez azok fogjanak újra hozzá, a kik az ipar terén elért vívmányoknak a toroczkói vasipar terén való alkalmazását és felhasználását anyagi erejük elenyészően csekély volta miatt nem eszközölhetik: addig bizony le kell mondanunk még a reményről is, hogy a megsemmisülni indult toroczkói vasbányászat új életerőhöz jusson. A tudománynak ma már oly számosak a vívmányai, a melyek alkalmazásba vételét bármely ipar legyen is az, saját romlása és fejlődése nélkül, el nem odázhajta, hogy ezen vívmányok egy részének is az alkalmazása bizonyára a toroczkói szegény vasbányászok erejét jóval túlhaladó kiadással járna; s mert ezt nem tehetik s mert azt is nehezen remélhetjük, hogy a mit a toroczkóiak nem tehetnek meg, azt egy idegen vállalkozó tegye meg — dus nyereségre számítva — helyettök: elszomorító valóságként kell elfogadnunk a tényt, hogy a toroczkói vasbányászat a hanyatlás azon stadiumába jutott, a hol már képtelenné kezd

Az önzés lévén a legelterjedtebb az emberi természetes rossz hajlamok között, melyet semmi erő, semmi hatalom nem törül ki a lélekből. Igen fontos, hogy ezt már a gyermekkorban elfojtani igyekezzünk. Magát a gyermeket kell kényszeríteni annak leküzdésére, éreztetvén a nemesebb érzések szükségét s hogy ezeknek hiánya mily szegényteljes állapot a tisztességes körben élő emberre nézve. Meg kell értetni véle minél korábban, hogy ő semmivel sem született különb halandónak azoknál, kik körülötte vannak s így magának elsőbbséget, vagy különös figyelmet követelni jogosan nem szabad, sőt ha általában a jól nevelt és tisztességtudó gyermekek sorába akar számíttatni, kötelessége mindig a maga kényelmét, kívánságait a nagyobbak és idegenekkel szemben alárendelni. Résztét, könyörületet kell ébresztetni a gyermek szívében a gyöngéd, a szenvedők iránt, legyenek azok állatok vagy emberek egyiránt. E tekintetben már a közönyösség igen sokat árthat a szülők részéről.

Ha ez szó nélkül nézi, midőn gyermeke egy állatot elkinoz, egy nyomorékra, egy lelki fogyatkozásokban szenvedőre gúnyos megjegyzést tesz, ezzel a szíve fogékonyágát veszélyezteti s azt érzéketlenné teszi a mások bajai iránt.

(Folyt. következik)

válni arra, hogy az arra reászorult egyéneknek biztos megélhetési módot nyújtson.

Ez pedig elég szomorú helyzet lehet azon toroczkói szegény lakósokra nézve, a kikre nézve még nem is olyan régen a toroczkói vasbányászat művelése, a mindennapi kenyér biztosítása által, sokszoros áldások forrása volt.

Ily helyzettel álván szemben, s tekintetbe véve azon körülményt is, hogy a toroczkói népnek talán alig $\frac{1}{3}$ -dát képezik azok, a kik, mint földművesek, keresik kenyerüket, önként kell, hogy fölvevünk magunk előtt a kérdést: nincs-e mégis lehetősége annak, hogy a toroczkói szegénysorsu nép számára, a rohamos hanyatlásnak indult vasbányászat helyett, egy más és czélnak megfelelő kereset forrás nyitassék, ezáltal meglévén kimélve ez a jobb sorsra méltó nép attól, hogy kenyérkereset miatt az országban bódorgó nép legyen?! . . . Nézetünk szerint meg van ennek a lehetősége, csak az intéző férfiak részéről ne hiányozzék az akarat ezt a jobb sorsot a toroczkóiak számára előkészíteni. Ez pedig meggyőződésünk szerint bizonyára nem hiányzik.

Én ezen megoldásra váró kérdést minden részleteiben tárgyalni most nem akarom; a „modus vivendi“-nek csak egyikére akarok jelenleg reá mutatni, a melynek valóstítása által a tárgyalt kérdés bizonyára közel fog vitetni a megoldáshoz.

Ha vizsgáljuk ugyanis, hogy melyik iparág lenne Toroczkón, mint olyan meghonosítandó, a melytől a nép sem idegenkednék s annak üzése haszonnal is járna, felelet képpen válaszolhatják: a kés és kaszagyártási iparág. Ezen iparág meghonosítása czéljából jó lenne egy tanműhelyt beállítani Toroczkón, a hol az ipari ismereteket a nép elsajátítva, mód lenne nyújtva ezáltal, hogy az ez uton szerzett ismereteket saját hasznára és javára értékesíthesse, a toroczkói vasbányából nyert vasanyagának is a földolgozásával.

Ezen tanműhely beállítása költsége fedezésére szolgálna azon összeg, a mely „hazai ipartanműhely-alap“ czimen a megyei központban kezeltetik s a mely jelenleg közel 3000 frtot képvisel. Ezen összeg, a mely a megyebeli községek részéről lett befizetve, s a mely évről-évre gyarapodik, nagyon jogosan volna a jelzett czélra felhasználható; hiszen ezen alapnak a rendeltetése ugy is nem más, mint a megye területén, az arra kijelölt helyeken, a helyi viszonyoknak megfelelő egyes iparágak meghonosítása.

A mikor a megye közgyűlése ezen „tanműhely-alap“ létesítése iránt aképpen intézkedett, hogy köteleztettek a községek házi ipar fejlesztésére szánt összeg czime alatt költségvetésükbe évenként 1—2 frtot fölvenni: bizonyára ezen elhatározását az ipar fontossága élénk tudatában tette meg. És méltán is ruházzuk fel az ipar ügyét a „fontosság“ találó jelzőjével, mert az iparnak kérdése másképpen kifejezni a dolgot: a szorgalom és az erény, a munka és mérséklet, a szellemi s anyagi haladás és jólét, a polgárosodás és művelődés kérdése is egyszersmind . . .

S vajjon hol lenne jelenleg szükségesebb az arra reászorult népnek életmódot biztosító valamely iparágak meghonosítása, ha nem Toroczkón, a hol a lakosságnak alig 25% foglalozik földműveléssel, míg a többi része,

idegen helyeken, napszámmal keresi meg mindennapi kenyerét!

A Toroczkón létesítendő ipartanműhely kérdését ajánljuk az illetékes tényezők szives figyelmébe, mint olyant, a melynek czélnak megfelelő realizálásával az első lépés lesz megtéve a tekintetben, hogy a megye közgyűlésének az ipart érdeklő határozata a való életben is hasznok dús forrásává váljon.

Nagy Albert,

Közigazgatási gyűlés.

Megyénk közig. bizottsága, főispán gr. Bethlen Géza elnöklete alatt, folyó hó 9-én tartotta meg rendes havi gyűlését, melynek főbb momentumait röviden a következőkben ismertetem:

Alispán Rédiger Béla havi jelentése szerint beadványi jkönyvre érkezett a múlt hóban 1307 ügydrb, melyek kevés kivétellel ellátást nyertek. Tüzeset Egerbegy, Kisbánya, Szt.-László, Orbó, Gerend, Kövend, Sz-Kocsárd, Sospatak községben, Torda és Felvincz városokban fordult elő 9162 frtra becsült kárral, melyből csak 4808 frt volt biztosítva.

Főorvos dr. Szentpéteri Lajos jelentése a megye múlt havi közegészségügyi állapotát „kedvező“-nek jelzi. A tordai kórházban ápolatott a múlt hóban 54 beteg; továbbá ápolás alatt maradt a hó végével 20. A hasznos házi állatok között a száj- és köröm fájást kivéve, más ragályos betegség nem fordult elő.

Jeney K. kir. pénzügyig. jelentése szerint be van fizetve kir. adó a tordai adóhivatalhoz 54722 frt 98 $\frac{1}{2}$ kr., a m-ludasi adóhivatalhoz pedig 1996 frt 93 $\frac{1}{2}$ kr. Miután azonban a hátrálék ekkora adó befizetés eredményével szemben is még elég nagy: közig. bizottság elfogadta az előadó azon indítványát, hogy ha kedvezőbb eredmény 15 nap alatt sem mutatkoznék: a községi előjárók, ugyszintén Torda és Felvincz tanácsa terhére állami adóvégrehajtok fognak alkalmaztatni.

Kir. tanfelügyelő Simó Béla több iskolai költségvetést terjesztett elő. S miután áthelyezés folytán többet nem nyílik alkalma a bizottsági gyűlésen referálni, a közig. bizottságtól bucsut vesz, megköszönve az iránti tanusított jóakaratot. A közig. bizottság jegyzőkönyvi elismerést szavazott távozonak.

Kir. mérnök Perszina előterjesztéséből kiemelem, hogy a f. évben a megyei utakra összesen 4913 halom kavics hordatott ki, hátrálék még 352 halom. Az 1893 és 1894 évben teljesítendő kavics szállítás biztosítása czéljából pedig f. évi nov. hó 22-én, a kir. építészeti hivatalnál zárt írásbeli versenytárgyalás lesz. A két év alatt kihordandó kavics mennyiség 8894 két köbmeteres kavics-halom.

Végül kir. ügyész Pap D. tett előterjesztést a kir. törvényszéki fogház állapotáról.

— t

Szemelvény az Unitáriusok Egyházi Főtanácsának gyűléséből.

Kolozsvárt, 1892. nov. 3. *)

Sokan gyűltek össze az unitáriusok e nagy gyűlésre, mely négy napig tartott, Erdély minden részéből s Budapest székes fővárosból. Ferencz József püspök, kir. tanácsos egyházi és Dániel Gábor főrendiházi tag világi részről — voltak együttes elnökök. Október 30-án volt első napja a gyűlésnek, melyet a püspök nyitott meg, megemlékezvén a kolozsvári főiskola egyik jóltevőjéről, Zsuk Lászlóról, ki ezelőtt 100 évvel halt meg, és a kolozsvári templom alapkövéről, melyet ezelőtt szintén 100 évvel tettek le; óhajtja, hogy a bölcsesség és szeretet lelke vezérelje a tanácskozásokat.

A püspöknek ezután felolvasott évi jelentése, mely mint ilyen, már a tizenhatodik, azzal kezdődik, hogy magyar királyunk megkoronázásának 25-ik évfordulója alkalmával az egyház mindenik templomában Istentisztelet tartatott s az egyh.

*) Tárgyalalmaz miatt késett.

NYILTTER.)

!!Cognac Ribó!!

Egyedül kapható:
Gajzágó Róbert
gyógyszerésznél Tordán.

1-3

M. kir. vegyikísérleti

Állomás Budapest. 1-3

Eredeti bizonyítvány-másolat.

Az ide beküldött cognac „Grand Fine Champagne Jules Clairmont & Cie“ felirattal ellátva, rendes minőségűnek és az egészségre ártalmas anyagoktól mentnek találtatott.

A m. kir. vegyikísérleti állomás vezetője:

Dr. LIEBERMANN, tanár.

Ezen minőségű cognac kapható:
GAJZÁGÓ RÓBERT és VELITS SÁMUEL
gyógyszerész uraknál Tordán.

*) E rovat alatt közltekért nem vállal felelőséget a Szerk.

Vármegyei rendeletek.

Sz. 10466—1892.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Torda-Aranyosvármegye területén levő törvényhatósági közutak fenntartására 1893—1894 években szükséges fedőanyagok és pedig mindkét évre összesen:

a) a torda-topánfalvi közuton	2892
b) a magyarfenes-borév-gyertyánosi közuton	1674
c) a torda-szentlászlói közuton	954
d) a felvincz-hadrévi közuton	977
e) a veresmart-marosújvári közuton	80
f) a marosdéce-csesztvei közuton	142
g) az egerbegy-mező-nagy-csáni közuton	940
h) a gyéres-egerbegy-tóháti közut 0—13 km. szakaszon	745
i) a maroslekenze-mezőkapusi közuton	500
k) a marosludas-mezőméhesi közut 0—7 km. szakaszán	190
Összesen	8894

két köbméteres kavicsshalom szállításának biztosítása céljából folyó évi **november hó 22-én** Torda-Aranyosvármegye alispánjának hivatalos helyiségében zárt írásbeli ajánlatok útján versenyárgyalás tartatik.

Ugyancsak e napon tartatik meg a marosludas—mezőméhesi törvh. közut 7—34 km. szakaszára és gyéres—egerbegy—tóháti törvh. közut 13—20 km. szakaszára szükséges, továbbá a mezősi közúti közlekedési utakra segélyképpen adandó s az 1893. és 94-ik évekre összesen mintegy 4800 köbméternyi kavicszállításra vonatkozó zárt írásbeli versenyárgyalás is, mely kavicszállításra nézve megjegyzetük, hogy az csak a kezei kavicsbányákból való termelésre a vasuti kocsikra való felrakásra és a kitűzött helyre való szállítás után a kocsikról való lerakásra vonatkozik.

Végre ugyancsak e napon tartatik meg az ekként vasuton szállított kavicsnak az egyes lerakódó helyekről a törvh. utakra tengelyen való széthordásra vonatkozó zárt ajánlati versenyárgyalás is:

Felhivatnak ennél fogva vállalkozni kívánók, hogy ajánlataikat Torda-Aranyosvármegye alispánjához czimezve legkésőbb a kitűzött tárgyalási nap d. e. 10 órájáig nyujtsák be. A később beérkezett ajánlatok, valamint általában bármilyen beérkezett táviratok figyelembe vételni nem fognak.

Az 5 pecséttel zárt ajánlatok borítékára czimezve felül-világosan kirandó törvényhatósági közut neve, melyre az ajánlat vonatkozik.

Az ajánlatok a kezei bányából vasuton szállítandó kavicsra nézve csak 1 köbméter egységárának feltüntetésével, a többire nézve a torda-aranyosvármegyei m. kir. államépítészeti hivatalnál átvehető ajánlati minta és felosztási kimutatás szerinteendő, hol egyszersmind a részletes feltételek is megtekinthetők.

Az esetben, ha oly közemre történik ajánlat, mely az építészeti hivatalnál kitett kömintától eltér, a szállítani kívánt közanyagok a vállalkozó pecsétjével ellátva két mintájú az ajánlathoz csatolandó, egyuttal a felosztási kimutatás 7. rovatában a termelési hely is, honnan a szállítás foganatosítandó lesz, megjelölendő. Egy-egy utrészletre nézve csak egy ár hozható ajánlatba, melynek az építészeti hivatalnál kitett mintára vagy bár attól eltérő, de legalább is oly minőségű anyagra kell vonatkoznia.

Minden ajánlattevő az ajánlatok beadására kitűzött határnaptól kezdve 8 hétig kötve marad ajánlatához, s a már benyújtott ajánlatok többé vissza nem vehetők.

Az előzőleg felsorolt minden egyes utvonatra külön ajánlatok nyujtandók be.

Csupán egyes utrészekre vonatkozó ajánlatok csak akkor fognak figyelembe vételni, ha ily módon az egész utvonala kavicsolása biztosítva van.

Ugy az ajánlat, mint a hozzá mellékelt felosztási kimutatás szabályszerűen bélyegzendő, s mind kettő az ajánlattevő által aláírandó.

Az ajánlathoz a bánatpénznek Torda-Ara-

nyosvármegye kebli pénztárába történt befizetéséről kiállított nyugta csatolandó.

A bánatpénznek a tárgyalásnál alapul szolgáló felosztási kimutatásban kitett mennyiség után az ajánlattevő által ígért árak összegének legalább 5 százalékát kell kitenni.

Azon ajánlattevőknek kiknek ajánlatai nem fogadtatnak el, bánatpénzüket az árlejtés eredménye feletti határozathozatal után fog kiadatni.

A tett ajánlat az illető vállalkozóra nézve azonnal, Torda-Aranyosvármegye közönségére nézve pedig csak azon naptól fogva kötelező, a mikor az a vármegye közíg. biz. által elfogadtatik.

A szállítási szerződés és részletes feltételek az ajánlati minta s ennek mellékletét képező felosztási kimutatás és köminták a torda-aranyosmegyei m. kir. államépítészeti hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők — illetve átvehetőek.

Kelt Tordán, 1892. nov. hó 5-én

RÉDIGER, alispán.

Másolat. M. kir. pénzügyigazgatóság Tordán. Sz. 19685—1892.

A tek. m. alispán urnak Tordán.

Mint ahogy a kincstári tartozások f. évi befizetési eredménye éppen nem kielégítő, nmlsg. m. kir. pénzügyminiszterium f. hó 15-én 69085 sz. a. kelt leiratával a legszigorubb eljárás foganatosítását rendelte el.

Ennél fogva tekintettel arra, hogy a folyó harmadik évnegyed végével hátralékban maradt kincstári követelésekre nézve a felelősség kimondása a megyei közigazgatási bizottságnak f. hó 12-én tartott ülésében elejtettet s most már ezen negyedre eső hátralékok behajtása állami végrehajtóval nem foganatosítható, tisztelettel felkérik a tek. m. alispán ur, miszerint oda hatni sziveskedjék, hogy a hátralékban levő kincstári követelések még a jelen év ősz eltelte előtt behajtsanak. Torda, 1892. okt. 21.

JENEY, m. kir. pénzügyigazgató.

Sz. 10075—1892. Torda-Aranyosvárm. alispánja.

Valamennyi főszolgabíró és városi tanácsnak

A tordai m. kir. pénzügyigazgatóságának idei 19685 számú átiratát másolatban oly felhívással közlöm (Czimmel), miszerint tekintettel arra, hogy vármegyénk közíg. bizottsága folyó október hó 12-én tartott ülésében a felelősség kimondását azon feltevésben és azon reménnyel ejtette el, hogy a hátralék kincstári tartozások a jelen őszi időszakban folyó év nov. hó 15-ig teljes megelégedésre fognak befolyjni, ellenkező esetben nov. hó 15-én tul a felelősség ki fog mondatni, hogy ez elkerültessek s állami végrehajtók alkalmazására szükség ne legyen, a hátralékban levő kincstári követelések behajtása iránt a szükséges lépéseket kellő eréllyel s az eredményt biztosító módon a lehető legsürgősebben tegye meg. — Torda, 1892. okt. 26 án.

Alispán helyett: NAGY OLIVÉR, főjegyző.

HARMATH JÓZSEF KÖNYV-, PAPIRKERESKEDŐ és NYOMDA-TULAJDONOS TORDÁN, főter.

Könyv- és papirkereskedésem dusan föl van szerelve és mindennemű papir, írószerszám, iskolai kellékek, tankönyvek, regények, naplók, tárcák, albumok, papírosok a legolcsóbb árak mellett kaphatók. Üzletemben nem léz az egyik vagy a másik beszerzés minden haszon nélkül. Vidéki megrendeléseket a legnagyobb pontossággal teljesítetek.

Diszmuáru-üzletemet sok gondossággal rendeztem be. Itt mindennemű és olcsóság tekintetében páratlan tárgyak állanak t. vevőim rendelkezésére. Ugyanis: Diszes albumok, szép kiviteltű emléktárgyak, különféle gyermekjátékok, óralánczok, zseb, pénztárcák, tax-kécsék, szemüvegek, tájték-szipkák, különféle különféle és gyönyörűen zománczozott piperetárgyak hallatlan olcsó árakon.

—Gyermekjátékokban dús választék—

Nemkülömben
pharfümök és illatszerekből
nagy raktár.

Nyomtatvány-raktár

körjegyzők, községi bírók, a közigazgatás, bagatell bíráskodási s lelkeszek részére. Jó papíron, olcsó ár. Vidéki megrendelések teljesítettnek, csomagolás nem számítatik. Árjegyzék ingyen küldetik.

Az „ARANYOSVIDÉK“

kiadóhivatala, hova az előfizetési díjak és a hirdetési pénzek küldendők.

Hirdetés árak: Egész oldal egyszer 20 frt.
Fél " " " 10 " "
Két hasábos " " 6 " "
Egy " " 3 " "
Többzori hirdetésnél és előfizetőknek kedvezmény nyujtatik. — Nyiltter garmond sora 15 kr.

Uj üzlet!

SOÓS KÁROLY Tordán, főter 51 sz. Ajánlja a n. érd. közönségnek ujonnan berendezett

fűszer- és csemege-kereskedését

mint legolcsóbb bevásárlási forrást és kaphatók: fűszer, csemege, füstölt-páczothúsok, sajtok, halak, kandirozott gyümölcsök, tea-sütemények s ajánlom a legjobb minőségű magyar és francia cognac és likőröket, francia csokoládét, valódi hollandi cacao, ementhali-, kendilonai-, groji- és imperial sajtot; szardínia, orosz-hal és caviart; asztali, pecsenyétokaji-, aszú-és budai vörösbort; és többféle pipere-szappan és illatszereket; valódi jamaikai ananász, és belföldi rumot; a legfinomabb theák és cukorkákat; ugyszintén cukor, csemege-cukorkák, kávé, rizs és egyéb háztartási cikkeket olcsó árakon.

Pezsgő nagy raktár.

A n. érd. közönség pártfogását kéri

SOÓS KÁROLY.

Vidéki megrendelések szivesen eszközöltenek. Köhögés ellen mindennemű cukorkák és málták kivonat olcsó árakon.

3